

*Kommunstyrelsen
Handläggare: Linda Högstedt*

Uppdrag om översyn av badförbudet i Lidan

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att behålla badförbudet i Lidan.

Sammanfattning

Ordningsföreskriften gällande badförbudet i Lidan ser idag ut enligt följande: Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Lidköpings kommun, 14 §, ”Badande är inte tillåtet i Lidan från Ågårdsbron till och med utloppet i Vänern utan tillstånd av kommunens samhällsbyggnadsnämnd”. Förbudet är således inte absolut, utan samhällsbyggnadsnämnden kan ge tillstånd till undantag. Hemställan gäller att badförbudet ska upphävas helt. Frågan innehåller säkerhetsmässiga hänsyn; både vad gäller bad samt vad gäller Lidans lämplighet som sådan att bada i.

Förfrågan om för och nackdelar med ett eventuellt hävande av badförbudet i Lidan har gått ut till tjänstemän på Samhällsbyggnad, Miljö och Hälsa, Teknisk Service, Räddningstjänsten, Polisen och Vänerhamn. Svar har mottagits av alla.

När det gäller området vid Lidköpings hamn så har Länsstyrelsens i Västra Götalands län föreskrifter om begränsning i rätten att utnyttja vattenområdet (14 FS 2005:59).

Risker som har rapporterats är vattenkvalitetsmässiga och dess påverkan på hälsan hos människor där skräp, främmande föremål och grumligt vatten representerar de största farhågorna. Den kemiska analysen av vattnet är bristfällig och uppnår Ej God Status i Viss Länsstyrelsen. Nytt utlopp för det nya reningsverket och eventuell påverkan på denna process har framförts. Risker på människors hälsa ifrån dessa svar har sammanställts i en riskanalys.

I sammanställningen av för- och nackdelar med ett upphävande av badförbudet har enbart nackdelar samt risker kopplat till detta rapporterats där flera är av allvarlig grad.

Ärendebeskrivning

Samhällsbyggnadsnämnden har i beslut den 3 april 2018 hemställt hos kommunfullmäktige att ge kommunstyrelsens verksamheter i uppdrag, att se över de lokala

ordningsföreskrifterna. Detta för att utreda förutsättningarna för att upphäva badförbudet i Lidan.

Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsens verksamheter i uppdrag att se över de lokala ordningsföreskrifterna vad gäller § 14 och förutsättningarna för att upphäva badförbudet i Lidan genom beslut den 18 juni 2018. Utredningen ska redovisas till kommunfullmäktige senast i februari 2019.

Ordningsföreskriften gällande badförbudet i Lidan ser idag ut enligt följande: Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Lidköpings kommun, 14 §, ”Badande är inte tillåtet i Lidan från Ågårdsbron till och med utloppet i Vätern utan tillstånd av kommunens samhällsbyggnadsnämnd”. Förbudet är således inte absolut, utan samhällsbyggnadsnämnden kan ge tillstånd till undantag. Hemställen gäller att badförbudet ska upphävas helt. Frågan innehåller säkerhetsmässiga hänsyn; både vad gäller bad samt vad gäller Lidans lämplighet som sådan att bada i.

Förfrågan om för och nackdelar med ett eventuellt hävande av badförbudet i Lidan har gått ut till tjänstemän på Samhällsbyggnad, Miljö och Hälsa, Teknisk Service, Räddningstjänsten, Polisen och Vänerhamn. Svar har mottagits av alla.

Sammanställning av svar:

Samhällsbyggnad

För Samhällsbyggnad/Plan-Trafiks del innebär ett upphävt badförbud ingen större skillnad för handläggningen av frågor kring evenemang i Lidan. När vi handlägger ansökningar om evenemang är det oftast ett flertal ytterligare frågor som också måste hanteras gällande säkerhet kring evenemanget, avstängningar eller andra frågor som måste klargöras så upphävandet av badförbudet påverkar handläggningen i dessa frågor i mycket liten grad.

Miljö och Hälsa

Det finns många risker med badande i området där det idag råder badförbud.

Vid eventuell dispens som Samhällsbyggnad kan medge vid särskilda events finns det en säkerhetsansvarig som ska kontrollera att vattenkvaliteten inte är hälsofarlig, att båtar inte rör sig inom den sträcka där tävlingen pågår förutom båt för räddningsinsats samt kontrollera att det inte finns något farligt objekt liggande i vattnet. Vid dessa aktiviteter finns ett säkerhetstänk och observant personal närvarande som kan ingripa om något går snett. De som tävlar är också bättre förberedda på de utmaningar som simmande i strömmande vatten innebär.

Närmare utloppet finns betydande utsläpp från både renat avloppsvatten och dagvatten samt hamnverksamhet med stora båtar. Stor säkerhetsrisk är även att vattnet ofta har mycket dåligt siktdjup vilket innebär att oövervakade badande löper stor risk att bli påkörda av båtar inom området. Det strömmande vattnet kan innebära svårigheter även för simkunniga men i kombination med dåligt siktdjup kan det vara livsfarligt.

Vi på Miljö-Hälsa har inte haft anledning att göra några provtagningar på vattenkvaliteten men med tanke på att både dagvatten utsläpp och renat avloppsvatten innehåller koliforma bakterier är gissning att kvaliteten inte är i nivå standard för kommunal badplats.

Teknisk Service

Om kommunen släpper (bad ej tillåtet i Lidan) så kan det bli så att kommunen behöver likställa Lidan som badplats. Är "bad tillåtet" detsamma som allmän badplats, vad innebär det? Jag menar att det kanske krävs eller att det bör tas vattenprover för att säkerställa vattenkvalitet för bad. Men provtagning på nämnd sträcka kanske redan är utfört, jag ser det som en faktor för att kunna häva, bad ej tillåtet.

Kan det få negativa effekter på tillståndsansökan? Gällande framtida utsläpp från Ängens ARV så är väl det inget vi kan peka på nu oavsett antar jag då vi inte har tillståndet klart än? Samtidigt undrar jag över grunden från början med badförbud? Det är ju inte badförbud i Lidan i övrigt bara denna sträcka.

Räddningstjänsten

Följande punkter anser räddningstjänsten bör beaktas i en riskanalys innan badförbudet hävs.

- Lidan har båttrafik. Det kan utgöra en risk att blanda badande och båtar.
- Tillåts bad kommer man säkert hopp från broarna och kajer. Vattnet är väldigt grumligt så botten kring kajer och broarna bör undersökas så att det inte finns hinder vid/under dem. I somras drogs gränsen för bad vid Torgbron. Eventuellt kan det ändå inbjuda till bad norr om torgbron eftersom det är där det finns solbryggor.
- Finns risk för strömmande vatten?
- Det bör finnas tillräckligt med stegar för att ta sig upp ur vattnet. Detta gäller även längre ut i hamnen om man flyter eller simmar iväg.

Polisen

Polismyndigheten har tagit del av handlingarna i ärendet avseende hemställan om upphävande av badförbud i Lidan. Myndigheten har ingen erinran i saken.

Vänerhamn

Angående upphävande av badförbudet så förutsätter vi att områdena i detaljplanerna för östra respektive västra hamnområdet som är markerade med Th och avsedda för hamnändamål inte omfattas av förändringen i de lokala ordningsföreskrifterna. Det framgår inte av kartorna om de betraktas som allmän platsmark men i praktiken så är de inte tillgängliga för allmänheten.

Oavsett så är det olämpligt att bada i närheten av fartygen och området omfattas även av hamn- och sjöfartsskyddsföreskrifter. De är förbjudet för obehöriga att vistas inom hamnområdet, det omfattar även vattenområdet. Självklart kan och får övrig båttrafik passera vattenområdet men det är förbjudet att lägga till eller ankra när fartyg befinner sig i hamnen.

Förutom själva hamnområdet så är det olämpligt att bada i farleden ända ut till fyren.

När det gäller området vid Lidköpings hamn så har Länsstyrelsens i Västra Götalands län föreskrifter om begränsning i rätten att utnyttja vattenområdet (14 FS 2005:59).

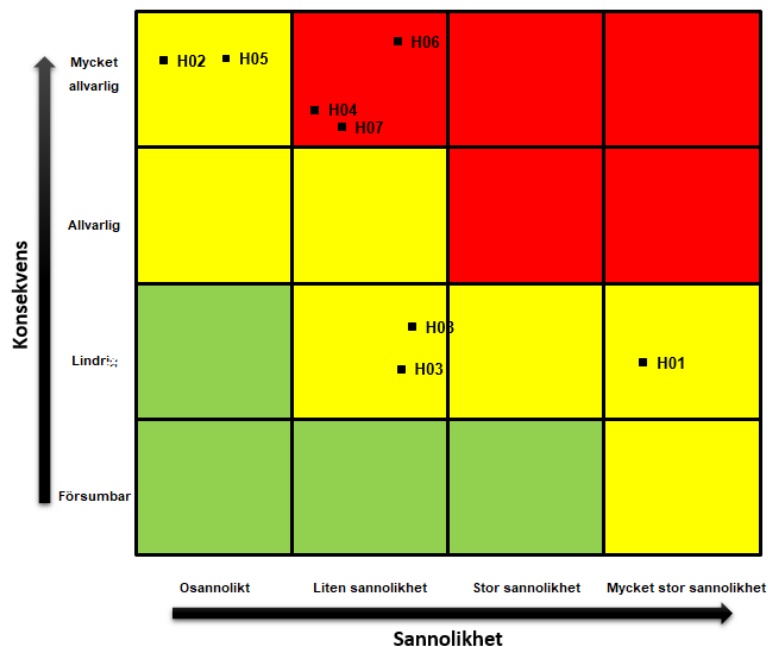
Risakanalys

Risker som har rapporterats är vattenkvalitetsmässiga och dess påverkan på hälsan hos människor där skräp, främmande föremål och grumligt vatten representerar de största farhågorna. Vid en okulär besiktning av området påträffas stora mängder skräp vid strandkanterna och sikten i vattnet var obefintlig. Den kemiska analysen av vattnet är bristfällig och uppnår Ej God Status i Viss Länsstyrelsen. Nytt utlopp för det nya reningsverket och eventuell påverkan på denna process har framförts.

Risker på människors hälsa ifrån dessa svar har sammanställts i en risakanalys med följande utfall.

Hot		Sårbarheter	Konsekvensbeskrivning	Riskbedömning innan åtgärd			Fortsatt analys?	Åtgärdsförslag
Möjlig, oönskad händelse med negativa konsekvenser		Problemb/brister/orsaker som ligger till grund för hoten	Beskrivning av de troliga konsekvenserna om hotet inträffar.	Konsekvens	Sannolikhet	Risikvärde	Vilka hot som ska vidare till steg 3?	Vad kan göras för att eliminera, begränsa eller bevaka riskerna och dess sårbarheter?
ID	Hot	Sårbarhet	Konsekvens					
H01	Badande skadas på föremål i vattnet	Mycket skräp och främmande föremål finns i vattnet men är inte alltid synligt då vattnet är väldigt grumligt.	Sårskada på kropp	2	4	8		
H02	Badande skadas vid hopp från bro i grunt vatten	Grumligt vatten gör djupet på vattnet svårt att bedöma	Livshotande skada	4	1	4		
H03	Badande skadas vid hopp från kanten i grunt vatten.	Grumligt vatten gör djupet på vattnet svårt att bedöma	Mindre kroppsskada	2	2	4		
H04	Badande blir påkörd av mindre båttrafik	Småbåtar och vattenskotrar är vanligt förekommande som trafik i Lidan. Det grumliga vattnet gör badande ännu svårare att upptäcka.	Livshotande skada	4	2	8		Behåll badförbudet eller förbjud båttrafik och ta bort båtplatser.
H05	Badande blir påkörd av större båttrafik	Från järnvägsbron och ut mot utloppet i Lidan har trafikerad hamn med stora båtar.	Livshotande skada	4	1	4		
H06	Badande drunknar	Lidan har strömmande och grumligt vatten	Livshotande skada	4	2	8		Behåll badförbudet
H07	Badande drunknar	Svårt att komma upp på flera avsnitt av Lidan ifall strömmen gör att badande flyter ifrån igångsplatsen.	Livshotande skada	4	2	8		Behåll badförbudet alternativt sätt upp extra badstegar
H08	Badande blir sjuk	Koliforma bakterier finns i dagvatten och renat avloppsvatten som har utsläpp i området.	Magsjuka	2	2	4		

Riskmatris innan åtgärd

I sammanställningen av för och nackdelar med ett upphävande av badförbudet har enbart nackdelar samt risker kopplat till detta rapporterats där flera är av allvarlig grad. Med detta som utgångspunkt rekommenderas Kommunstyrelsen att behålla badförbudet i Lidan.

Beslutet ska skickas till

- Vänerhamn
- Räddningstjänsten
- Teknisk Service
- Samhällsbyggnad
- Miljö och Hälsa
- Linda Högstedt, Projektledare/utredare energi, klimat och miljö
- Polisen